

YEŞİM DEMİR

FATİMA

"Anne, ölünce de acılır mı insan?"

DESTEK YAYINLARI: 1308
EDEBİYAT: 403

YEŞİM DEMİR / FATİMA

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumaloğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun
Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül
Editör: Devrim Yalkut
Kapak Tasarım: Melike Doğan
Sayfa Düzeni: Işıl Ilgıt Şimşek
Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Destek Yayınları: Temmuz 2020
Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-605-311-915-9

© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42
Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekdukkani.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari
www.destekmedyagrubu.com

Deniz Ofset – Nazlı Koçak
Sertifika No. 40200
Maltepe Mahallesi
Hastane Yolu Sokak No. 1/6
Zeytinburnu / İstanbul

YEŞİM DEMİR

FATİMA

“Anne, ölünce de acıkır mı insan?”

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM KURTULUŞ.....	11
2. BÖLÜM FATİMA İLE TANIŞMA.....	21
3. BÖLÜM AFGANİSTAN.....	29
4. BÖLÜM FARZANA.....	44
5. BÖLÜM TALİBAN.....	61
6. BÖLÜM YARDIM ÇIĞLIKLARI.....	66
7. BÖLÜM KAPTAN CAROLA.....	73
8. BÖLÜM REZA.....	80
9. BÖLÜM AVRUPA'NIN JAKOBENLERİ.....	99
10. BÖLÜM İSTİKAMET LAMPEDUSA LİMANI!.....	111

11. BÖLÜM	
KAÇIŞ.....	119
12. BÖLÜM	
PAKİSTAN GÜNLERİ.....	135
13. BÖLÜM	
EV HAPSİNİN SONU	157
14. BÖLÜM	
CENNETİ BEKLERKEN.....	164
15. BÖLÜM	
REZA'NIN MEKTUBU.....	169
16. BÖLÜM	
İNSAN YAŞAMINA SAYGI İÇİN DAYANIŞMA!.....	171
17. BÖLÜM	
BAĞIMSIZLIK GÜNÜ	172
18. BÖLÜM	
KARAR	174
19. BÖLÜM	
FATİMA'NIN MEKTUBU.....	176
SON SÖZ	
KAYNAKÇA.....	187

*Akdeniz'in ortasında dev dalgaların arasında
ölüm kalım savaşı veren mültecileri kurtaran
Kaptan Carola Rackete'nin
kahramanlık mücadelesinden esinlenerek,
gerçeğe dayalı yazılmıştır...*

*Bu kitabın her baskısında kullanılan ağaç için
DOĞAdan özür dilemek adına,
TEMA'ya fidan bağışlayacağıma söz veriyorum.*

1. BÖLÜM

KURTULUŞ

12 Haziran 2019

Günlerden cumartesi.

Birçokları için ülkesinde ailesiyle, sevgiliyle ya da arkadaşlarıyla sinemaya, tiyatroya, kafa çekmeye, alışverişe gidilecek günlerden biriyken; daha iyi bir yaşam ve savaştan uzak bir hayat umuduyla, doğdukları topraklardan kaçan mülteciler Akdeniz'in ortasında ölüm kalım mücadelesi veriyorlardı.

Libya'nın doğusundaki Mısrata açıklarında bir bottan "acil" yardım çağrıları yankılanıyordu. Acele edilmezse Akdeniz 53 kişiye daha mezar olacaktı; kuvvetli rüzgâr fırtınaya dönüşüyor ve hava gittikçe daha da kötüleşiyordu.

Bu yardım çağrılarında duyarsız kalmayan cesur bir kadın kaptan; Carola Rackete, rotasını hızla Mısrata açıklarına çevirdi. Kararan suyun derinlikleri Sea Watch-3'yi* azgın sularıyla sarmak istiyordu sanki. Kaptan ve mürettebatı geç kalmış olmamak için Tanrı ile gizli bir anlaşma yapar gibiydiler; yüzlerinde umudun

---

* SEA-WATCH 3 (IMO: 7302225, MMSI: 244140096) gemisi 1973 yılında inşa edilmiş olan ve halen Hollanda bayrağı altında bulunan bir Arama & Kurtarma gemisidir. Alman Sea Watch Sivil Toplum Kuruluşu'na bağlıdır.

ışığı, düşüncelerinde başarabileceklerine olan inançları... “Acaba aralarında çocuk var mı?” düşüncesi kaptanın, azgın dalgalara inat gemiye daha da yol vermesine neden oluyordu. Dışarıda yağın yağmur işini zorlaştırıyor ancak o, bu zorluğun tehlikeli bir botla özgürlük için yola çıkan insanların yaşadıklarının yanında ne kadar da hafif kalabileceğini düşünüyordu.

Çocukken bir gün yağmur altında okuldan eve dönüşünü hatırladı Kaptan Carola; nasıl da ıslanmış, sıırıslıklam olmuştu, ısı-nabilmek için uzun süre yorganın altından çıkmamıştı. Ne de olsa onun altına girebileceği kuştüyü bir yorganı vardı...

“Botta çocuk olmasın...” diye diledi, yüreктen. Ama botta bulunan mültecilerin dörtte biri çocuktur. Dalgaların boyu yedi metreyi buluyordu ve batmak üzere olan plastik bottan 13’ü çocuk toplam 53 sığınmacının yeri göğü yaran çığlıkları yükseliyordu... İlkel şartlarda, kaçak olarak imal edilmiş olduğu her halinden belli olan ve güya güvenle onları Avrupa’da bir sahile götürecek olan botun bir kısmının çoktan havası inmiş, neredeyse Akdeniz’in azgın dalgalarına sönmüş dev bir balon olarak teslim olacak gibi duruyordu.

Kaptan Carola yetişmeseydi öleceklerdi... Bu trajik son kaçınılmazdı! Bu ne ilk olurdu ne de son; son yıllarda Akdeniz’de yaşanan can pazarı her geçen gün azalmadan devam eder durumdaydı.

Amerika, Rusya, Çin, Hindistan uzaya gitmek için rekabet içerisinde yarışırken harcanan milyarlarca dolar kim bilir kaç mültecinin hayatını kurtarabilir, onlara onurlu bir yaşam olanağı sunabilirdi. Buldukları savaş ortamından, sefil hayatlarından kurtulabilmek, “insan” gibi yaşayabilmek için memleketlerinden kaçan mülteciler, insan kaçakçılara para verebilmek için onurlarını, namuslarını, vücutlarını, çocuklarını ve hatta böbreklerinden birini satmak zorunda kalıyorlardı üstelik...

Bugün, Kaptan Carola Rackete'nin cesur yaklaşımı neticesinde Akdeniz'in sularına gömülmeekten kurtulmuşlardı, ama nerede ve nasıl yaşayacaklardı? Onları riske atan tüm bu çaresizlik neydi? Hem de bile isteye; kendilerini tehlikeye atarak, geleceklerinin bilinmez karanlığına kaçıyorlardı onlar.

Kim bırakırdı ki vatanını, topraklarını, akrabayı, eşi, dostu? Nasıl bir yazgının değişmeyen karabasanıydı onların hayatı? Dev bir ekran olsa da izleyebilseydi keşke tüm dünya; savaşın yetim bıraktığı çocukların çaresizliklerini, dul kalan kadınların sadece umutlarının değil, yaşam haklarının ellerinden alınmasını, sakat kalan gazilerin nasıl bir lokma ekmeğe muhtaç bırakılışlarının hazine tablosunu. National Geographic belgeselleri olsa izlenir miydi? Patlayan bombaların, mayınların parçaladıklarının sadece kollar bacaklar değil, çorak topraklara karışan sarı-kızıl kanın ardında bıraktığı çürümüşlüğün içlerini nasıl da kararttığını, yaşamların ölüm sessizliğine gömülmüş çırpınışlarını, yarınını hayal ederek yaşamamanın belleklerinden silindiğini, mülteciler için bu hayalin içine ölüm korkusunun karıştığını...

Siyasetin kara sisi yüzyıllardır her yağmurda Ortadoğu'nun üzerine çöküyor. Kış gelse bir türlü, gelmece bir türlü...

Oysa, bitmeyen savaşların coğrafyasında yaşamaya mahkûm olan çocukların en büyük motivasyonlarıdır okula gitmek. Hele kırsalda yaşayanlar; yerlerde oturur, sırası bulunmayan sınıfları normal sayarlar; başka türlüünün olabilme ihtimali yoktur onların o minik beyinlerinde. Öyle ya, bilmedikleri, görmedikleri şeyleri beyin nasıl resmedebilir ki?

Geceyi aydınlatan helikopter projektörleri altında bombalanan evlerden geriye kalan yıkık dökük yaşamlara rağmen sarılmaktır hayata onlarınki...

Nehirler dahi berraklığını kaybetmiş; soluk ruhların kederlerini yansıtırlar adeta...

Tozu toprağı birbirine katan bombaların arasında –hiç bilmedikleri– yaşama tutunmaktır onlar için hayat; başka türlü tadılamayan...

Dünya'nın, evrenin sadece küçük bir noktası olduğundan habersiz, kııntıya dönüşen yok hükmündeki mücadelesidir, yaşadıkları; çaresizliklerin, acıların ölçülemeyen devasa büyüklüğüne karşı gelen tezada inat.

Bitmeyen, bitirilmeyen savaşların ve kuraklığın etkileri açlığı ve sefaleti de beraberinde getirir ve ilk feda edilen küçük yaşta evlendirilen kız çocukları olur. Alınan başlık parası ailenin diğer fertlerinin bir müddet karnının doyması anlamına gelir zira.

O kız çocuğı kimin umurunda?

Parçalanan ruhu, körpe etlerine gömülen hayalleri, kimin umurunda?

Her yıl binlerce çocuğun hayatını kaybetmesi ya da sakat kalması... Kimin umurunda?

Şiddet tırmanmış, kuraklık hâd safhada, yoksulluk can yakar, gıda sorunu hiç bitmez... Tüm bunların en ağır bedelini çocuklar ödemek zorunda kalır...

Kız çocuklarının çoğı okula dahi gidemez.

Yetersiz beslenme, tedavi edilemeyen hastalıkları da beraberinde getirir.

Aşı olan çocukların oranı bazı bölgelerde neredeyse yüzde sekiz.

Eğitimsizliğin de körüklediğı bu sistemsizlik tüm çocukların geleceğinin çalınmasına neden olur... Kimin umurunda!

Gelecekten umutları körelmiş, hatta yok!

Nasıl olsun ki?

Onların geleceği kimin umurunda?

Değer yargılarını kişi kendi seçebilmeli oysa. Dünya üzerinde yaşayan insanların aslında ne kadar da birbirine benzediğini görebilse; bir aile özeni içerisinde daha mutlu; kaygıdan, gürültüden uzak yaşar, belki de mutlu olurlardı.

Onların mutluluğu kimin umurunda?

Birbirini sevmek!

Üzerine yağın yoğun bombaların altında hangi yürek sever değerini? Bilmezler ki; birbirimizi sevmezsek sevgisizlik öldürür bizi.

Öyle masum doğar ki oysa insan; çırlıçıplak; bedeni, yüreği, vicdanı... Çıplak ve masum. Ebeveynlerini örnek alarak yansıttıkları sevgiyle doldururlar kalplerini, öğretilen vicdanla... Oysa tepelerinde diktatörlerin sopası olan çocukların mutsuz anne babaları yaşamsal tehditlere o kadar maruz kalırlar ki, bu onları insan olmaktan çıkarır adeta. Çocuklarına öğretecekleri dünya insanı olamamış insanlıkları kalır geriye, kupkuru ovaların çukurlarından başka yaşam bilmeyen!

Bitmeyen savaşların bedelini çaresizlikleriyle, bazen de hayatlarıyla öderler. Canından olma korkusu... İşini, ekmeğini kaybetme korkusu... Evinden olma korkusu... Alışık olmasına rağmen burnuna kadar gelen köleliğin korkusu... En önemlisi de açlık korkusu...

Sorun burada başlamıştır oysa; tüm bu korkular parayı tanılaştırmıştır; çocuklarını dahi satabilecek birer canavara dönüştürür onları...

Onların çocukları kimin umurunda?

Her canlı doğar ve ölür...

Ne kadar da ortak kaderimiz; Asyalı için de, Amerikalı için de, Avrupalı için de... Tüm kıtalarda yaşam aynı kadere mahkûmsa geriye ne kalır ki insanoğlu için?

Belki de tek şey: İyi insan olmak!

İyi insansan, seviliyorsan ancak öldükten sonra geride bıraktığın ailenin, arkadaşlarının kalplerinde yaşayabilirsin.

Ölüm sadece yaşamı alır ama sevgi bağlarını alamaz.

Tüm bunlar mülteciler için kavranabilecek değerler midir sorusu gelmiyor mu akıllara?

Dünya “insan olmak” olgusunu tartışırken, onlar “insan kalabilmek” mücadelesi veriyorlar oysa!

***

Mürettebatın özverili gayretiyle tüm mülteciler gemiye alındı; Sea Watch-3’ye ayak basmak adeta umuda ayak basmak gibiydi. Yaşamdan umutlarını yitirdikleri anda yepyeni bir ışık olarak doğmuştu hayatlarına Kaptan Carola ve ekibi.

Akdeniz’de fırtınanın ortasında korumasız, plastik bir botta, aç, susuz ve öyle üşümüşlerdi ki... Giysileri, dalgalardan sırlıklam olmuştu, tuzlu suyun etkisiyle de derileri kupkuru. Evlatlarına sarılmış anneler, onları tüm olumsuzluklara karşı korumaya çalışıyorlardı. Ancak botun batması halinde –ki ramak kalmıştı– beraberce Akdeniz’in karanlık sularına gömüleceklerdi. Belki cesetleri herhangi bir ülkenin sahiline vuracak, gazetelerin manşetlerini süsleyecekti, benzer görüntüler henüz hafızalardan silinmemişken... Belki de balıklara yem olan bedenlerine hiçbir zaman ulaşamayacaktı. Oysa onlar, gecelerin dondurucu ayazına rağmen içlerindeki sıcacık umutlara sarınarak çıkmışlardı yola. Bazıları vardı ki; çırpınış hikâyeleri, bu verilen mücadelenin ne kadar doğru olduğunun cevabını da barındırıyordu içlerinde...